

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

17. veljače 2005. (*)

„Šesta direktiva o PDV-u – Izuzeće za igre na sreću – Određivanje uvjeta i ograničenja kojima podliježe takvo izuzeće – Oporezivanje igara koje se priređuju izvan javnih casina – Poštovanje načela porezne neutralnosti – Članak 13. dio B točka (f) – Izravni učinak”

U spojenim predmetima C-453/02 i C-462/02,

povodom zahtjevâ za prethodnu odluku na temelju članka 234. UEZ-a koje je uputio Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud, Njemačka) odlukama od 6. studenoga 2002., koje je Sud zaprimio 13. odnosno 23. prosinca 2002., u postupcima

Finanzamt Gladbeck

protiv

Edith Linneweber (C-453/02)

i

Finanzamt Herne-West

protiv

Savvasa Akritidisa (C-462/02),

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: C. W. A. Timmermans, predsjednik vijeća, C. Gulmann i R. Schintgen (izvjestitelj), suci,

nezavisna odvjetnica: C. Stix-Hackl,

tajnik: M. - F. Contet, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 26. svibnja 2004.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za E. Linneweber, M. Nettesheim, *Rechtsanwalt*,
- za njemačku vladu, W.-D. Plessing, u svojstvu agenta, i D. Sellner, *Rechtsanwalt*,

- za Komisiju Europskih zajednica, E. Traversa i K. Gross, u svojstvu agenata, i A. Böhlke, *Rechtsanwalt*,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 8. srpnja 2004.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članka 13. dijela B točke (f) Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet — zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL 1977 L 145., str. 1., dalje u tekstu: Šesta direktiva).
- 2 Zahtjevi su upućeni u okviru sporova između, prvo, Finanzamt Gladbeck (Porezna uprava u Gladbecku) i E. Linnweber, kao univerzalne nasljednice svog supruga, koji je preminuo 1999. i, drugo, Finanzamt Herne-West (Porezna uprava u Herne-Westu) i S. Akritidisa u vezi s plaćanjem poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) na dohodak od poslovanja s igrama na sreću.

Pravni okvir

Zakonodavstvo Zajednice

- 3 Članak 2. Šeste direktive iz njezine glave II. pod naslovom „Područje primjene” propisuje:

„Podliježu porezu na dodanu vrijednost:

1. isporuka robe i pružanje usluga u tuzemstvu koje uz naknadu obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav;

[...]” [neslužbeni prijevod]

- 4 Na temelju članka 13. dijela B točke (f) Šeste direktive, države članice moraju osloboditi od plaćanja PDV-a:

„klađenje, lutriju i ostale vrste kockanja, ovisno o uvjetima i ograničenjima koje propisuju same države članice”.

Nacionalno zakonodavstvo

- 5 Članak 1. stavak 1. Umsatzsteuergesetz 1993 (Zakona o porezu na promet iz 1993., BGBl. 1993 I, str. 565., dalje u tekstu: UStG) propisuje da isporuka i ostale usluge

koje je poduzetnik u okviru svog poslovanja uz naknadu obavio u Njemačkoj podliježu PDV-u.

- 6 U skladu s člankom 4. stavkom 9. točkom (b) UStG-a, promet u okviru područja primjene zakona o klađenju i lutrijskim igrama (Rennwett- und Lotteriegesetz) i promet ovlaštenih javnih casina ostvaren njihovim poslovanjem oslobođen je od plaćanja PDV-a.

Glavni postupak i prethodna pitanja

Predmet C-453/02

- 7 E. Linneweber je univerzalna nasljednica svog supruga, koji je preminuo 1999. Potonji je imao upravnu dozvolu da javnosti omogući, uz naplatu, uporabu automata za igre na sreću i rasonodu u restoranima i igračnicama u njegovom vlasništvu. E. Linneweber i njezin suprug prijavili su prihod ostvaren od poslovanja s navedenim uređajima za financijsku godinu 1997. i 1998. kao prihod koji ne podliježe PDV-u, jer su prihodi od automata za igre na sreću ostvareni u ovlaštenim casinima izuzeti od plaćanja tog poreza.
- 8 Za razliku od nje, Porezna uprava u Gladbecku smatrala je da dotični prihodi nisu izuzeti na temelju članka 4. stavka 9. točke (b) UStG-a, jer ne podliježu porezu na klađenje, utrke ili lutrijske igre i nisu ostvareni poslovanjem ovlaštenog javnog casina.
- 9 Postupak je pokrenut pred Finanzgericht Münster (Financijski sud u Münsteru), koji je tužbu koju je podnijela E. Linneweber prihvatio jer, po analogiji s presudom Suda od 11. lipnja 1998. u predmetu Fischer (C-283/95, Zb., str. I-3369.), prihod ostvaren od automata za igre na sreću mora biti izuzet od plaćanja PDV-a na temelju članka 13. dijela B točke (f) Šeste direktive. U točki 28. te presude Sud je ocijenio da se pri ubiranju PDV-a razlikovanje zakonitih i nezakonitih transakcija protiv načela porezne neutralnosti.
- 10 U prilog svojem zahtjevu za reviziju („Revision“) podnesenom Bundesfinanzhofu (Savezni financijski sud) Porezna uprava u Gladbecku je istaknula da su ulozi i mogućnosti dobitka značajno veći kada su automati za igre na sreću smješteni u casinima, nego kad se takvi automati zakonito nalaze izvan casina. U skladu s tim, suprotno onome što je tvrdio Finanzgericht Münster (Financijski sud u Münsteru), nije bilo konkurencije između ove dvije vrste uređaja.
- 11 Ocjenjujući da spor koji se pred njim vodi ovisi o tumačenju Šeste direktive, Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 13. dio B točku (f) [Šeste direktive] tumačiti tako da država ne smije oporezivati porezom na dodanu vrijednost priređivanje igara na sreću ili za novac ako je priređivanje takve igre od strane ovlaštenog javnog casina izuzeto?
2. Zabranjuje li članak 13. dio B točka (f) [Šeste direktive] državi članici oporezivanje poslovanja s automatima za igre na sreću porezom na dodanu

vrijednost, ako je poslovanje automata za igre na sreću u ovlaštenom javnom casinu izuzeto, ili treba utvrditi da su automati za igre na sreću s kojima se posluje izvan casina u bitnim postavkama, na primjer u pogledu maksimalnog uloga i maksimalnog dobitka, usporedivi s automatima s kojima se posluje u casinima?

- 3 Može li se osoba koja je postavila automate pozvati na izuzeće predviđeno u članku 13. dijelu B točki (f) [Šeste direktive]?"

Predmet C-462/02

- 12 Kako proizlazi iz spisa koji je Sudu dostavio sud koji je uputio zahtjev, između 1987. i 1991. S. Akritidis je vodio casino u Herne-Eickelu (Njemačka). Tamo je priređivao rulet i igre s kartama. U skladu s uvjetima dozvole koju je posjedovao, te igre su se morale priređivati u skladu s pravilima utvrđenim u certifikatu o sukladnosti („Unbedenklichkeitsbescheinigung”) koji su izdala nadležna tijela.
- 13 Između 1989. i 1991. S. Akritidis nije poštovao pravila koja su utvrdila nadležna tijela ni u ruletu, ni u igrama s kartama. Na primjer, između ostalog, nije koristio stol za igru, nije poštovao najviši iznos uloga i nije vodio evidenciju prometa ostvarenog od dotičnih igara.
- 14 Porezna uprava u Herne-Westu je procijenila promet za to razdoblje uzimajući u obzir nezakonite prihode od ruleta i igara s kartama. Nakon prigovora S. Akritidisa i s obzirom na gore navedenu presudu u predmetu Fischer, Porezna uprava u Herne-Westu je odlučila da prihod od ruleta neće oporezovati PDV-om. Međutim odlučila je tretirati igru s kartama priređenu na nezakonit način kao oporezivu i napravila je paušalnu procjenu njezinog udjela u prometu.
- 15 S. Akritidis podnio je tužbu protiv te odluke pred Finanzgericht Münster (Financijski sud u Münsteru). Taj sud je presudio da, u skladu s načelima koja je iznio Sud u gore navedenoj presudi Fischer, dotična igra s kartama treba biti izuzeta od plaćanja PDV-a na temelju članka 13. dijela B točke (f) Šeste direktive. Također je smatrao da se S. Akritidis može izravno pozvati na tu odredbu pred nacionalnim sudovima. Nije bilo razloga za ograničenje primjene načela koja je ustanovio Sud u toj presudi na rulet.
- 16 U prilog svojem zahtjevu za reviziju („Revision”) podnesenom Bundesfinanzhofu (Savezni financijski sud) Porezna uprava u Herne-Westu je tvrdila da načela na koja se pozivao Finanzgericht Münster (Financijski sud u Münsteru) nije moguće po analogiji primijeniti na igru s kartama u ovom predmetu. U ovom predmetu, za razliku od igre koja je bila predmet gore navedene presude Fischer, nije bilo konkurencije između igre s kartama kakvu je priređivao S. Akritidis i igara kakve su priređivala casina, jer te igre nisu u stvari usporedive. S. Akritidis, sa svoje strane, tvrdi da igra s kartama kako se igra u njegovim prostorima odgovara igri „Black Jack” koja se igra u ovlaštenim javnim casinima.
- 17 Ocjenjujući da spor koji se pred njim vodi ovisi o tumačenju Šeste direktive, Bundesfinanzhof je odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Zabranjuje li članak 13. dio B točka (f) [Šeste direktive] državi članici oporezivanje priređivanja određene igre s kartama porezom na dodanu vrijednost, ako je priređivanje takve igre u ovlaštenom javnom casinu izuzeto, ili treba utvrditi da su igre s kartama koje se priređuju izvan casina u bitnim postavkama, na primjer u pogledu pravila igre, maksimalnog uloga i maksimalnog dobitka, usporedive s igrama s kartama koje se priređuju u casinima?
2. Može li se priređivač pozvati na izuzeće predviđeno u članku 13. dijelu B točki (f) [Šeste direktive]?”
- 18 Rješenjem predsjednika suda od 6. veljače 2003. predmeti C-453/02 i C-462/02 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog dijela postupka te donošenja presude.

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje u predmetu C-453/02

- 19 Najprije je potrebno upozoriti da članak 4. stavak 9. točka (b) UStG-a izuzima od plaćanja PDV-a promet koji ovlaštena javna casina ostvaruju od igara na sreću ili automata za igre na sreću, bez određivanja oblika ili pojedinosti priređivanja i funkcioniranja takvih igara i automata.
- 20 Drugo, kao što je Bundesfinanzhof naveo u svom zahtjevu za prethodnu odluku, valja ustanoviti da ovlaštena javna casina ne podliježu nikakvim ograničenjima u pogledu igara na sreću i automata za igre na sreću s kojima mogu posloovati.
- 21 Znači da ovlaštena javna casina mogu s igrama na sreću i automatima za igre na sreću, kao što su oni koji su predmet u glavnom postupku, posloovati neovisno o načinu njihovog priređivanja, a da promet koji ostvaruju tim igrama ne podliježe plaćanju PDV-a.
- 22 U tim okolnostima valja prvo pitanje u predmetu C-453/02 shvatiti tako da se njime u biti pita treba li članak 13. dio B točku (f) Šeste direktive tumačiti tako da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo koje predviđa da je svako priređivanje igara na sreću i poslovanje s automatima za igre na sreću izuzeto od plaćanja PDV-a ako se odvija u ovlaštenim javnim casinima, a za obavljanje iste djelatnosti, ako je provode subjekti koji nisu takva casina, navedeno izuzeće se ne primjenjuje.
- 23 Da bi se odgovorilo na tako postavljeno pitanje, valja najprije upozoriti da iz članka 13. dijela B točke (f) Šeste direktive proizlazi da je priređivanje igara na sreću i poslovanje s automatima za igre na sreću načelno izuzeto od plaćanja PDV-a, ali da države članice zadržavaju ovlasti da utvrde uvjete i ograničenja za takvo izuzeće (gore navedena presuda Fischer, t. 25.).
- 24 Međutim, u provođenju te ovlasti države članice moraju poštovati načelo porezne neutralnosti. Kao što proizlazi iz sudske prakse Suda, tom je načelu protivno osobito to da se prema sličnim isporukama robe ili usluga, koje su dakle međusobna konkurencija, postupa na različit način u pogledu PDV-a, te zato takva roba ili usluge moraju podliježati jedinstvenoj stopi (vidjeti osobito presudu od 11. listopada 2001.,

Adam, C-267/99, Zb., str. I-7467., t. 36., i od 23. listopada 2003., Komisija/Njemačka, C-109/02, Zb., str. I-12691., t. 20.).

- 25 Iz navedene sudske prakse, kao i iz presude od 7. rujna 1999., Gregg (C-216/97, Zb., str. I-4947., t. 20.) i gore navedene presude Fischer proizlazi da su identitet proizvođača ili pružatelja usluga, kao i pravni oblik u kojem obavljaju svoje djelatnosti u pravilu nebitni pri ocjeni jesu li proizvodi ili usluge usporedivi.
- 26 Kao što je nezavisna odvjetnica istaknula u točkama 37. i 38. svojeg mišljenja, kako bi se odredilo jesu li djelatnosti koje su bile predmet gore navedene presude Fischer usporedive, Sud je samo proučio usporedivost djelatnosti o kojima je riječ i nije uzeo u obzir argument da se u smislu načela porezne neutralnosti igre na sreću razlikuju samo zato što ih priređuju javna casina ili se priređuju u javnim casinima.
- 27 Stoga je u točki 31. presude u predmetu Fischer Sud presudio da je članku 13. dijelu B točke (f) Šeste direktive protivno da država članica oporezuje PDV-om nezakonito poslovanje s igrom na sreću koje se priređuje izvan ovlaštenog javnog casina, dok poslovanje s istom igrom na sreću u ovlaštenom casinu ima pravo na izuzeće.
- 28 S obzirom na to da identitet osobe koja posluje s određenom igrom na sreću nije bitan kada se određuje treba li nezakonito priređivanje te igre smatrati konkurentnim zakonitom priređivanju te iste igre, to mora biti *a fortiori* tako kada se određuje postoji li konkurencija između dvije igre na sreću ili dva automata za igre na sreću s kojima se posluje zakonito.
- 29 Iz navedenog proizlazi da države članice u izvršavanju svojih ovlasti u skladu s člankom 13. dijelom B točkom (f) Šeste direktive, odnosno ovlasti pri određivanju uvjeta i ograničenja podložno kojima priređivanje igara na sreću i poslovanje s automatima za igre na sreću može biti izuzeto od plaćanja PDV-a predviđenog tom odredbom, države članice ne mogu valjano uvjetovati to izuzeće identitetom osobe koja posluje s navedenim igrama i automatima.
- 30 S obzirom na te okolnosti, na prvo pitanje u predmetu C-453/02 valja odgovoriti da članak 13. dio B točku (f) Šeste direktive treba tumačiti tako da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo koje određuje da je svako priređivanje igara na sreću i poslovanje s automatima za igre na sreću izuzeto od plaćanja PDV-a kada se provodi u ovlaštenim javnim casinima, dok obavljanje te iste djelatnosti ako je provode subjekti koji nisu oni koji vode casina, nema pravo na to izuzeće.

Drugo pitanje u predmetu C-453/02 i prvo pitanje u predmetu C-462/02

- 31 S obzirom na odgovor na prvo pitanje u predmetu C-453/02 nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje u tom istom predmetu, ni na prvo pitanje u predmetu C-462/02.

Treće pitanje u predmetu C-453/02 i drugo pitanje u predmetu C-462/02

- 32 Ovim pitanjima sud koji je uputio zahtjev u biti pita ima li članak 13. dio B točka (f) Šeste direktive izravan učinak u smislu da se osoba koja posluje s igrama na sreću ili s automatima za igre na sreću može na njega pozvati pred nacionalnim sudovima kako bi spriječila primjenu pravila unutarnjeg prava koja nisu usklađena s tom odredbom.

- 33 U tom smislu valja podsjetiti da u svim slučajevima kada su odredbe direktive, sadržajno gledajući, bezuvjetne i dovoljno precizne, a provedbene mjere nisu donesene u propisanom roku, pojedinci se mogu na njih pozivati protiv bilo koje nacionalne odredbe koja nije u skladu s direktivom odnosno u slučaju kad te odredbe definiraju prava koja pojedinci mogu ostvarivati u odnosu na državu (vidjeti osobito presudu od 19. siječnja 1982., Becker, 8/81, Zb., str. 53., t. 25., i presudu od 10. rujna 2002., Kügler, C-141/00, Zb., str. I-6833., t. 51., i od 20. svibnja 2003., Österreichischer Rundfunk i dr., C-465/00, C-138/01 i C-139/01, Zb., str. I-4989., t. 98.).
- 34 Preciznije, kada se radi o članku 13. dijelu B Šeste direktive, iz sudske prakse proizlazi da, iako države članice nedvojbeno raspolažu marginom prosudbe kod utvrđivanja uvjeta primjene određenih izuzeća koje ta direktiva predviđa, to ipak i dalje znači da se protiv pojedinca koji može utvrditi da njegov porezni položaj zaista pripada jednoj od kategorija za izuzeće propisanih tom direktivom, država članica ne može pozvati na činjenicu da sama ta država nije donijela odredbe namijenjene, baš točno, olakšavanju primjene tog istog izuzeća (gore navedena presuda Becker, t. 33.).
- 35 Valja dodati da okolnost, da članak 13. dio B točka (f) Šeste direktive potvrđuje marginu prosudbe koju imaju države članice time što navodi da imaju ovlast utvrditi uvjete i ograničenja za izuzeće koje se primjenjuje na igre na sreću i za novac, nije takva da bi dovodila to tumačenje u pitanje. S obzirom na to da su te igre u pravilu izuzete od PDV-a, bilo koji subjekt koji s njima posluje može se izravno pozvati na to izuzeće, pod uvjetom da se dotična država članica odrekla izvršavanja ovlasti koje su joj izričito priznate člankom 13. dijelom B točkom (f) Šeste direktive, ili nije izvršavala te ovlasti.
- 36 Osim toga važno je ustvrditi da načelo koje vrijedi u slučaju kada država članica nije izvršavala ovlasti iz članka 13. dijela B točke (f) Šeste direktive treba *a fortiori* primjenjivati u slučaju kada je država članica pri izvršavanju tih ovlasti donijela nacionalne odredbe koje nisu u skladu s tom direktivom.
- 37 Iz navedenog proizlazi da, kako je nezavisna odvjetnica istaknula u točki 72. svog mišljenja, kada se, kao u slučajevima iz glavnog postupka, uvjeti ili ograničenja kojima država članica uvjetuje izuzeće od PDV-a za igre na sreću ili za novac protivne načelu porezne neutralnosti, ta se država članica ne može pozvati na takve uvjete ili ograničenja da bi subjektu koji posluje s takvim igrama uskratila izuzeće na koje se on može zakonito pozvati na temelju Šeste direktive.
- 38 Zato na treće pitanje u predmetu C-453/02 i na drugo pitanje u predmetu C-462/02 valja odgovoriti da članak 13. dio B točka (f) Šeste direktive ima izravan učinak u smislu da se subjekt koji posluje s igrama na sreću ili s automatima za igre na sreću pred nacionalnim sudovima može pozvati na njega kako bi spriječio primjenu pravila nacionalnog prava koja nisu u skladu s tom odredbom.

Vremenski učinci ove presude

- 39 U svojim usmenim očitovanjima njemačka vlada je podsjetila na mogućnost Suda da ograniči vremenske učinke ove presude ako smatra da nacionalno zakonodavstvo kao što je ono koje je predmet u slučajevima iz glavnog postupka nije u skladu sa Šestom direktivom.

- 40 U prilog svojoj tvrdnji ta vlada je, prvo, skrenula pozornost Suda na štetne financijske posljedice presude kojom je utvrđeno da je odredba kao što je članak 4. stavak 9. UStG-a neusklađena sa Šestom direktivom. Drugo, ona tvrdi da je na temelju postupanja Komisije Europskih zajednica nakon presude od 5. svibnja 1994., Glawe (C-38/93, Zb., str. I-1679.) Savezna Republika Njemačka zaključila da je članak 4. stavak 9. UStG-a u skladu sa Šestom direktivom.
- 41 U tom smislu valja podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, tumačenje pojedinačnog pravila prava Zajednice koje Sud daje izvršavajući ovlast koju mu dodjeljuje članak 234. UEZ-a pojašnjava i precizira značenje i doseg tog pravnog pravila onako kako ono treba ili je trebalo biti shvaćeno i primijenjeno nakon svog stupanja na snagu. Iz toga proizlazi da se tako tumačeno pravno pravilo može i mora primijeniti na pravne odnose koji su se pojavili i nastali prije presude o zahtjevu za tumačenje ako su usto ispunjeni uvjeti koji omogućuju iznošenje spora o primjeni spomenutog pravnog pravila pred nadležne sudove (vidjeti osobito presudu od 11. kolovoza 1995., Roders i dr., C-367/93 do C-377/93, Zb., str. I-2229., t. 42., i presudu od 3. listopada 2002., Barreira Pérez, C-347/00, Zb., str. I-8191., t. 44.).
- 42 Sud može samo iznimno, primjenjujući opće načelo pravne sigurnosti svojstveno pravnom poretku Zajednice, ograničiti mogućnost pozivanja na odredbu koju je protumačio s ciljem dovođenja u pitanje pravnih odnosa ustanovljenih u dobroj vjeri (vidjeti osobito presudu od 23. svibnja 2000., Buchner i dr., C-104/98, Zb., str. I-3625., t. 39. i gore navedenu presudu Barreira Pérez, t. 45.).
- 43 U pogledu predmetâ u glavnim postupcima valja, kao prvo, utvrditi da postupanje Komisije nakon gore navedene presude Glawe ne može služiti kao valjano uporište za tvrdnju prema kojoj se članak 4. stavak 9. UStG-a može razumno smatrati usklađenim sa Šestom direktivom. Naime, predmet u kojem je donesena ta presuda odnosio se isključivo na određivanje osnovice za procjenu prometa ostvarenog poslovanjem s automatima za igre na sreću i ni na koji način se nije odnosio na različito postupanje koje je njemački propis u području PDV-a općenito uveo prema ovlaštenim javnim casinima i drugim subjektima koji posluju s igrama na sreću.
- 44 Važno je podsjetiti, kao drugo, da financijske posljedice koje za državu članicu mogu proizići iz presude kojom se odlučuje o prethodnom pitanju nikada nisu same za sebe opravdavale ograničenje vremenskih učinaka te presude (vidjeti osobito gore navedene presude Roders i dr., t. 48. i Buchner i dr., t. 41.).
- 45 Stoga nema potrebe vremenski ograničiti učinke ove presude.

Troškovi

- 46 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 13. dio B točka (f) Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet — zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje treba se tumačiti tako da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo koje predviđa da je svako poslovanje s automatima za igre na sreću izuzeto od plaćanja PDV-a ako se odvija u ovlaštenim javnim casinima, a za obavljanje iste djelatnosti, ako je provode subjekti koji nisu takva casina, navedeno izuzeće se ne primjenjuje.**
2. **Članak 13. dio B točka (f) Šeste direktive ima izravan učinak u smislu da se subjekt koji posluje s igrama na sreću ili s automatima za igre na sreću može na njega pozvati pred nacionalnim sudovima kako bi spriječio primjenu pravila unutarnjeg prava koja nisu usklađena s tom odredbom.**

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački